

Historický ústav FF UHK

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autor: Vojtěch Kubíček

Studijní obor: Prezentace a ochrana kulturního dědictví

Název práce (česky): Válečné události a jejich dopad na město Rychnov nad Kněžnou za Protektorátu Čechy a Morava

Vedoucí práce: doc. Mgr. Jiří Hutečka, Ph.D.

Oponent práce: prof. PhDr. Dana Musilová, CSc.

| Hodnoticí kritéria | Hodnocení |
|---|-----------|
| Objevnost a originalita tématu | C |
| Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie, struktura práce | D |
| Schopnost analýzy pramenů a literatury; jejich úplnost | C |
| Adekvátnost vyvozených závěrů | C |
| Stylistika, respektování gramatických norem, poznámkový aparát | B |
| | |

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A-B-C-D-E-F.

Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Hodnocení práce:

Tématem bakalářské práce Vojtěcha Kubíčka jsou veskrze standardní dějiny obce v období Protektorátu Čechy a Morava (s přesahem do období tzv. Druhé republiky, resp. do osvobození v květnu 1945). Onou obcí je Rychnov nad Kněžnou, město s vesměs český mluvícím obyvatelstvem na samém severním okraj Protektorátu. Pramennou základnu práce autor v úvodu poněkud nepřesně definuje jako závislou na týdeníku *Posel z podhoří*, což ovšem není zcela přesné, neboť mnohem významnějším zdrojem pro něj byl archiv města. Takto získané informace pak doplnil skromnou literaturou, bohužel se přitom plně soustředil na několik málo textů k lokálním dějinám a zcela pominul obecné přehledové texty k dějinám období Protektorátu (ať již politické, sociální dějin, či statistiky za účelem komparace místních a celorepublikových podmínek). Což je škoda, protože práce dává svou často důkladnou popisností nahlédnout do života komunity, problém však je nedostatek kontextu, který nedovoluje žádnou zásadnější interpretaci.

Ta je v textu spíše minimální, a lze říci, že autor místy rezignuje i na analýzu pramenů jako takovou a text mu pod rukama sklouzává k popisné, a výpiskové formě (viz kapitola o městských financích). Strukturálně autor pokrývá období začínající vhodně stručným úvodem do místa (Rychnov na prahu okupace), následně analyzuje vliv okupace pohraničí (problém uprchlíků a dopad zaboru sousedních okresů), a následně přechází k analýze (spíše popisu) života za okupace z různých úhlů pohledu – ekonomického, kulturního (vč. jazykového), vzdělávacího, demografického; práce se specificky věnuje osudu židovské komunity, prakticky zlikvidované během holocaustu (přináší cenné souhrnné seznamy všech obyvatel židovského původu a jejich osudů), a na závěr spíše povrchně i otázky odbojové činnosti a osvobození (tyto kapitoly, jež nutně opouštějí tematický analytický rámec, patří k těm spíše slabším a popisnějším).

Autor má místy problém distancovat se od předmětu bádání a opakovaně se nepřímě identifikuje s obyvatelstvem města Rychnova v době okupace. Za nejpřínosnější lze považovat kapitoly o reakci města na okupaci pohraničí a příval uprchlíků, resp. pasáže věnované demografii (kde se ovšem autor pouští do poněkud divokých spekulací, např. že

zvýšená porodnost v letech 1943-1944 byla důsledkem snahy žen vyhnout se pracovnímu nasazení (o jehož rozsahu a dopadu na obyvatelstvo text statisticky mlčí, což již tak spekulativní tvrzení jen dále zpochybňuje). Za poněkud problematický lze považovat i obecně přístup ke kritice pramenů – autor v úvodu sice reflektuje problematičnost užití cenzurovaných novin s odkazem na jejich „kritické vyhodnocení“ komparací s jinými prameny, jak přesně si takovou kritiku představuje, se však v praxi nedozvídáme. Podobně autor nijak nereflktuje ani nutnost se kriticky vypořádat s prameny z fondu města (vyhlášky, zprávy; problematická je i kronika města, podávající retrospektivní obraz okupace, atd.). Zde práce opět naráží jak na limity vlastní faktografické metody, tak i na nedostatečné kontextuální ukotvení v obecných dějinách Protektorátu.

Výše uvedený výtky sice problematizují některé pasáže, nikterak však neproblematizují text jako takový. Vojtěch Kubíček odvedl i v obtížných podmínkách pandemie kus poctivé práce a jeho studie představuje sice nepříliš analytický, ale na mnoha místech důkladný vhled do života města Rychnova ve zvoleném období. A protože práce nevykazuje ani zásadní formální nedostatky (jazykově se vesměs drží akademického stylu, je provázena tematicky dobře zvolenými přílohami; snad jen některé zkratky v poznámkovém aparátu, týkající se archivních pramenů, mohl autor vysvětlit, resp. rozvést), mohu ji bez většího váhání **doporučit k obhajobě**.

26. 5. 2021

doc. Mgr. Jiří Hutečka, Ph.D.